

СУЧАСНІ МЕТОДИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ АНАЛІТИКИ

М. В. Макарова, завідувач кафедри документознавства та інформаційної діяльності в економічних системах, д. е. н., професор ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» м. Полтава, Україна

Актуальність теми, що досліджується, обумовлена необхідністю результатів інформаційного аналізу для усіх суб'єктів сучасних соціально-економічних систем. Він вкрай потрібний для їх мінімально прогнозованого розвитку, захисту від ризиків, небезпек і викликів системно кризового сьогодення. Причини останнього і в тому, що більшість значущих рішень приймаються без глибокого і всебічного аналізу їх наслідків.

Тому нині аналітична діяльність повинна супроводжувати прийняття будь-якого управлінського рішення, чи то на рівні держави, чи то на рівні організації, чи на рівні громадянина. Нагально потрібна відмова від ментально шкідливих звичок на кшталт: «зробив, а тоді вже задумався» та «якось воно буде», а також озброєння сучасними інформаційно-аналітичними методами, спрямованих на такий алгоритм дій: «подумав – оцінив наслідки власних дій – а за результатами оцінки вже зробив».

Саме інформаційний аналіз здатний дати відповіді на евристичні питання «чого ми так живемо?» і «що робити?». З цього приводу доречні міркування, до яких вдавалися і стародавні філософи, й аналітики сьогодення: «Чому люди не розуміють, що з маленького зернятка зростає велике дерево? Чому люди не вірять, що через малі, здається, причини, трапляються великі наслідки? І чому люди все одно кидають це зерно в землю, немов би то камінець?». Єдиним виходом з дилеми цих питань для будь-кого, хто приймає управлінські рішення, є дотримання логічного ланцюжка: «постановка евристичних питань – інформаційний аналіз – оцінка ситуації на його підставі – формування рішення – його втілення – оцінка наслідків».

Внаслідок високої комунікаційної і соціальної значущості глобальної мережі Інтернет серед ефективних сучасних методів

інформаційної аналітики слід згадати метод аналізу мережних зв'язків, контент-аналіз вмісту сайтів, методи Web-аналітики, моніторинг згадувань певних досліджуваних подій у мережі, оцінювання рейтингів представників досліджуваної аудиторії за формальними характеристиками публікацій, в тому числі електронних, складання хроніки подій (подієвий, або івент-аналіз), зокрема, за даними соціальних мереж тощо [1; 3].

Так, моніторинг як безперервне спостереження за станом оточуючого середовища з метою управління ним шляхом своєчасного інформування про можливість настання несприятливих, критичних або неприпустимих ситуацій нині широко застосовується для вивчення різноманітних об'єктів соціокультурного поля з метою прогнозу їх розвитку. Моніторингові дослідження з допомогою мережних технологій передбачають одержання вимірюваних статистичних або змістових показників, які характеризують об'єкт спостереження. Система спостережень будується на фіксації дискретних кількісних характеристик об'єкта спостереження, накопичуванні цих відомостей і на можливості шляхом інтелектуальної інтерпретації одержаних відомостей зробити висновки про якісний стан об'єкта. Таким чином, моніторинг ґрунтується на спостереженні типових рис у поведінці об'єктів спостереження і на своєчасній фіксації на їх фоні різних відхилень від норми [2].

Наприклад, алгоритм проведення моніторингового дослідження згадувань подій Євромайдану у мережі Інтернет виглядає таким чином (рис. 1). Застосування нами алгоритму призвело до оціночних результатів, що були розташовані в інформаційно-аналітичній таблиці такого шаблонного вигляду (табл. 1) і знайшли візуальне відображення на діаграмі типу графік.

Хронологічний (подієвий, або івент-) аналіз нині стає одним з найбільш розповсюджених методичних інструментів вивчення динаміки політичних ситуацій. Методика івент-аналізу часто ґрунтується на спостереженні за розвитком та інтенсивністю подій з метою визначення тенденцій еволюції геополітичної обстановки на внутрішній політичній і міжнародній арені. Як самостійна аналітична робота івент-аналіз складається з поточкового коментування. Добре підготовлений коментар конкретної події повинен містити в собі наступне: – максимально повно і неупереджено має бути викладена інформація про певний факт, дії або бездіяльність.

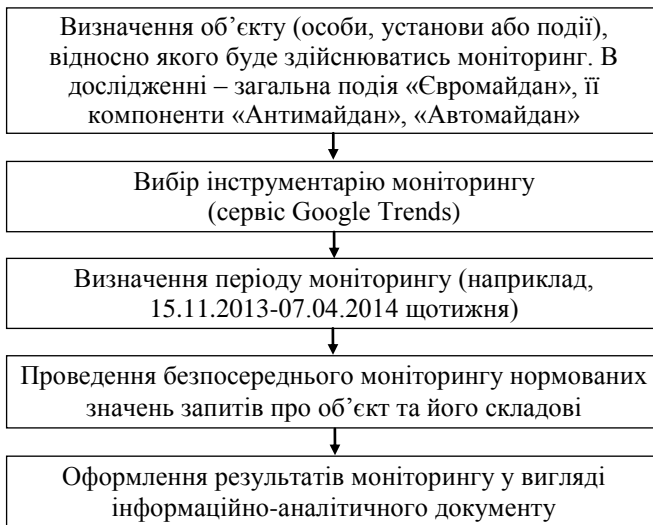

Рисунок 1 – Схема алгоритму проведення моніторингового дослідження згадувань подій Євромайдану у мережі Інтернет, складено автором

Таблиця 1 – Питома вага кількості нормованих значень запитів ситуації на і навколо Євромайдану, %, складено автором

Дати	Кількість нормованих значень запитів, %			Разом на дату
	Євромайдан	Антимайдан	Автомайдан	
15.11.2013	N1	N2	N3	Сума N1, N2, N3
.....	N4	N5	N6	Сума N4, N5, N6
07.04.2014	Nm-2	N m-1	N m	Сума Nm-2, Nm-1, Nm

У найкращому варіанті інформація за суттю події має викладатися до появи її інтерпретацій у різноманітних ЗМІ. Домогтися цього нелегко, але можливо; – далі дається відповідь на питання «що це, і яке значення подія має для інтересів замовника результатів івент-аналізу?». Якщо такої значущості немає, то інформація про подію не являє інтересу для аналізу і фільтрується; – додатково подається інформація про відношення

події до проблем, конфліктів, інших подій, політичних діячів, організацій, що мають значення в даний час і в перспективі; – як довідкова інформація наводяться додаткові дані про факти чи установи, що фігурують у події. Уся така інформація оформлюється у максимально стислому вигляді. Додатково інформаційні блоки можуть ранжуватися за ступенем значущості, важливості та терміновості. Такі мінімальні блоки інформації групуються в щоденні (щотижневі) інформаційні огляди з розбивкою за темами і подаються замовнику в зручній для нього формі.

Для ілюстрації на рисунку 2 наведений алгоритм проведення івент-аналізу значимих подій Євромайдану у період з 15.11.2013 р. по 05.04.2014 р. за хронікою сторінок певних організацій і політичних особистостей у соціальних мережах Facebook і ВКонтакте.

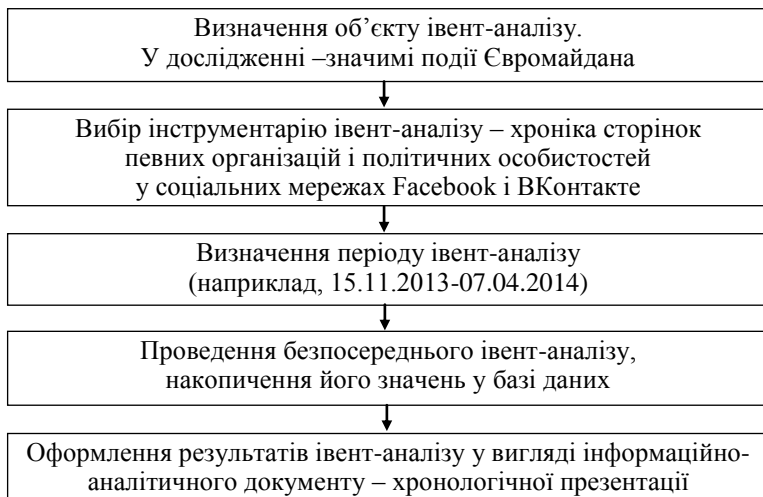

Рисунок 2 – Схема алгоритму проведення івент-аналізу подій Євромайдану у соціальних мережах, складено автором

Для проведеного івент-аналізу були відібрані хронікальні стрічки Євромайдану у соціальних мережах Facebook і ВКонтакте:

- інформаційної агенції Ліга.net:
<https://www.facebook.com/liga.net>, <http://vk.com/liganet>;
- інтернет-видання tyzhden.ua
<https://www.facebook.com/tyzhdenUA>,
http://vk.com/tyzhden_ukr.

За результатами івент-аналізу для замовника доречно готувати презентації з хронологічним оглядом найзначніших досліджуваних з детальним коментуванням, текстовим і графічним оздобленням, можна надати і відеоматеріали.

Таким чином, нині класичні методи інформаційної аналітики трансформуються під впливом новітніх технологій одночасно з тим, що останні породжують й нові методи аналізу, що мають бути в арсеналі інформаційного менеджера.

Список використаних джерел

1. Горбенко А. СМІ в сфері інформаційного протистояння / А. Горбенко // *Влада*. – 2008. – № 11. – С. 23–26.
2. Дзюба М. Т. Нарис теорії і практики інформаційно-психологічних операцій : навч. посіб. – М. Т. Дзюба, Я. М. Жарков, І. О. Ольховой, М. І. Онищук // під заг. ред. В. В. Балабіна. – К. : ВІП НГУУ «КП», 2006. – 472 с.
3. Петрик В. М. Сучасні технології та засоби маніпулювання свідомістю, ведення інформаційних війн і спеціальних інформаційних операцій : навч. посіб. / В. М. Петрик, В. В. Остроумов. – К. : Росава, 2006. – 467 с.

РЕІНЖИНІРИНГ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПРОЦЕСІВ В ОРГАНАХ ВЛАДИ ЯК НЕОБХІДНА ПЕРЕДУМОВА ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ

В. Г. Логвінов, к. е. н., доцент

*Одеський національний політехнічний університет,
м. Одеса, Україна*

Постановка питання в даній площині обумовлена необхідністю реформування системи державного управління, побудованої на використанні інформаційно-комунікаційних технологій і концептуальних положень формування електронного урядування (ЕУ). З точки зору тих заходів, що проводяться в країні в цьому напрямі, слід зазначити їх несистемність і фрагментарність у вживаних підходах.

Про що мова? Знадобилося більше п'яти років, щоб з моменту перших пропозицій до тексту Концепції розвитку електронного урядування вона з'явилася в 2010 році і була затверджена тільки Розпорядженням Кабінету Міністрів України [1]. Логічно було очікувати, що услід за концепцією мала би слідувати відповідна